

Česká společnost entomologická Czech Entomological Society

Viničná 7, CZ – 128 00 Praha 2, Czech Republic

tel.: +420224923535

e-mail: klapagenda@centrum.cz

IČ: 444693

**Ministerstvo životního prostředí ČR
k rukám paní Ing. Jaroslavy Honové
ředitelky odboru posuzování vlivu na životní prostředí a IPPC
Vršovická 65
100 10 Praha 10**

Věc:

1) **Odborné stanovisko k dokumentaci EIA a záměru „Výstavby golfového areálu Praha – Klánovice“ v prostorách přírodního parku Klánovický les – Čihadla, části přírodní rezervace Klánovický les – Cyrilov a části EVL CZ0110142 Blatov a Xaverovský háj.**

2) **Vyjádření k biologickému hodnocení a vypořádání připomínek zpracovatelem.**

Vážená paní ředitelko,

jedním ze základních posláních České společnosti entomologické je v souladu s § 2, odstavcem 14 Stanov České společnosti entomologické ochrana přírody a životního prostředí. Výbor České společnosti entomologické proto pověřil na svém zasedání dne 1. listopadu 2007 doc. Dr. Jana Farkače, CSc. – vědeckého tajemníka společnosti a RNDr. Vladimíra Nováka – hospodáře a člena výboru společnosti k dalšímu jednání ve věcech „Výstavby golfového areálu Praha – Klánovice“ v prostorách přírodního parku Klánovický les – Čihadla, části přírodní rezervace Cyrilov a části chráněného území Natura 2000 – EVL CZ0110142 Blatov a Xaverovský háj s dotčenými orgány státní správy a to v souladu s projeveným vyjádřením a odborným názorem výboru České společnosti entomologické.

Doplňujeme tímto stanovisko ČSE z června 2008.

1) Odborné stanovisko k dokumentaci EIA a záměru „Výstavby golfového areálu Praha – Klánovice“ v prostorách přírodního parku Klánovický les – Čihadla, části přírodní rezervace Klánovický les – Cyrilov a části EVL CZ0110142 Blatov a Xaverovský háj (viz. také vyjádření ČSE z 4.6.2008)

Česká společnost entomologická vyjádřila zásadní nesouhlas se záměrem, projektem a vybudováním „Golfového areálu Praha-Klánovice“ v prostorách přírodního parku Klánovický les – Čihadla, části přírodní rezervace Klánovický les – Cyrilov a části EVL CZ0110142 Blatov a Xaverovský háj již v dopise z června 2008, zejména z těchto důvodů:

- a) Přírodní park Klánovický les – Čihadla a jeho součástí přírodní rezervace Klánovický les – Cyrilov a chráněné území Natura 2000 – EVL CZ0110142 Blatov a Xaverovský háj tvoří

zcela mimořádnou přírodní lokalitu z velké části na území hlavního města Prahy – jde o největší lesní komplex v Praze s nesmírnou vědeckou, biologickou ale i kulturní a estetickou hodnotou. Celek i jeho části mají oprávněnou ochranu v souvislosti se zákonem č. 114/1992 Sb. v platném znění, zejména pak v § 33, 34 a 37 tohoto zákona.

- b) Přírodní park Klánovický les – Čihadla a jeho součástí přírodní rezervace Klánovický les – Cyrilov a chráněné území Natura 2000 – EVL CZ0110142 Blatov a Xaverovský háj vytvářejí zachovalý a ucelený ekosystém poskytující životní podmínky a prostředí pro celou řadu zvláště chráněných živočichů.
- c) Přílohou uvedeného dopisu byl i seznam zvláště chráněných druhů živočichů dle vyhlášky č. 395/1992 Sb. dokladující v území záměru výstavby 2 taxony kriticky ohrožené (čolek velký *Triturus cristatus* a zmije obecná *Vipera berus*); 9 druhů silně ohrožených (čolek obecný *Triturus cristatus*, skokan štíhlá *Rana dalmatina*, ještěrka obecná *Lacerta agilis*, slepýš křehký *Anguis fragilis*, užovka podplamatá *Natrix tessellata*, krahujec obecný *Accipiter nisus*, krutihlav obecný *Jynx torquilla*, žluva hajní *Oriolus oriolus*, skřivan lesní *Lullula arborea* a 14 druhů ohrožených (krajník hnědý *Calosoma inquisitor*, krajník pižmový *Calosoma sycophanta*, prskavec menší *Brachinus eximius*, svižník polní *Cicindela campestris*, svižník lesní *Cicindela sylvatica*, zlatohlávek *Oxythyrea funesta*, mravenec lesní *Formica rufa*, mravenci *Formica* spp., čmeláci *Bombus* spp., kuňka ohnivá *Bombina orientalis*, ropucha obecná *Bufo bufo*, užovka obojková *Natrix natrix*, jestřáb lesní *Accipiter gentilis*, krkavec velký *Corvus corvus*, veverka obecná *Sciurus vulgaris*). Dále bylo v území dokladováno 44 druhů uvedených v některých z kategorií Červeného seznamu ohrožených živočichů České republiky. Bezobratlí. Druhy čolek velký *Triturus cristatus*, kuňka ohnivá *Bombina orientalis* a skřivan lesní *Lullula arborea* jsou chráněny evropskou unií v soustavě Natura 2000.

Připomínáme se, že zamýšlená realizace projektu golfového hřiště znamená ve své podstatě likvidaci vysokého procenta živočišných i rostlinných druhů (nejen zvláště chráněných zákonem), což zcela jistě neznamená „převažující veřejný zájem“.

V dokumentaci je uvedeno, že „základním předpokladem péče o krajinu a její kulturní dědictví je rozpoznání a pojmenování hodnot, které jsou pro společnost cenné, a je žádoucí usilovat o jejich zachování.“ S touto formulací samozřejmě souhlasíme, ale na rozdíl od zpracovatele a investora se domníváme, že hodnoty v lokalitě „Klánovický les“ rozpoznali již dříve Ti, kteří zde vyhlásili chráněné plochy, přírodní rezervace a plochy chráněné Naturou 2000. Vzhledem k tomu, že investor i zpracovatel prosazují stavbu golfového hřiště přes tyto zřejmé skutečnosti, máme za to, že veřejný zájem chtějí poškodit. Veřejným zájmem je dle našeho názoru zachování územní a biologické celistvosti nejen chráněných lokalit ale jednoznačně území Klánovického lesa jako celku.

2) Vyjádření k biologickému hodnocení a vypořádání připomínek zpracovatelem

- 1) Během roku 2008 a 2009 byly dokladovány další taxony zvláště chráněných živočichů dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.: 2 kriticky ohrožené druhy: tesařík obrovský *Cerambyx cerdo*, vrápenec malý *Rhinolophus hipposideros*, 6 silně ohrožených taxonů: skokan zelený *Rana kl. esculenta*, užovka hladká *Coronella austriaca*, holub doupňák *Columba oenas*, strakapoud jižní *Dendrocopus syriacus*, netopýr velký *Myotis myotis*, netopýr černý *Barbastella barbastellus*, a 16 druhů ohrožených: roháč obecný *Lucanus cervus*, batolec červený *Apatura ilia*, batolec duhový *Apatura iris*, bělopásek topolový *Limenitis populi*, otakárek fenyklový *Papilio machaon*, otakárek ovocný *Iphiclides podalirius*, 12 druhů čmeláků rodu *Bombus* [nezanedbatelný počet !], ropucha zelená *Bufo viridis*, sýček obecný *Athene noctual*, lejsek šedý *Muscicapa striata*, potápka malá *Tachybaptus ruficollis*, rorýs obecný *Apus apus*, ůhýk obecný *Lanius colurio*, slavík obecný *Luscinia megarhynchos*, strakapoud prostřední *Dendrocopus medius*, vlaštovka obecná *Hirundo rustica*, netopýr dlouhouchý *Plecotus austriacus*.

Dalších 8 taxonů je zařazeno do systému ochrany Natura 2000: tesařík obrovský *Cerambyx cerdo*, modrásek očkovaný *Maculinea teleius*, modrásek bahenní *Maculinea nausithous*, strakapoud jižní *Dendrocopus syriacus*, ťuhýk obecný *Lanius colurio*, vrápenec malý *Rhinolophus hipposideros*, netopýr černý *Barbastella barbastellus*, netopýr velký *Myotis myotis*.

- 2) Celkem je tedy dokladováno z území plánovaného stavebního záměru 49 druhů zvláště chráněných živočichů a 11 taxonů chráněných evropskou unií v systému Natura 2000. Dalších 44 druhů nalezených na lokalitě je zařazeno v Červeném seznamu ohrožených živočichů České republiky – Bezobratlí.
- 3) Zpracovatelé biologického hodnocení ve prospěch prosazení záměru investora zvolili nejkontroverznější cestu, totiž polemiku s poznatky a prací oponentů. V mnoha případech se ovšem jedná o špičkové odborníky, specialisty a profesionály, z nichž celá řada se podílela např. na Červených seznamech živočichů České republiky – Bezobratlí (FARKAČ J., KRÁL D. & ŠKORPÍK M. (EDS) 2005: Červené seznamy ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. Red List of Threatened Species in the Czech Republic. Invertebrates. *Příroda*, Praha (AOPK ČR), 760 pp.) i Obratlovci (PLESNÍK J., HANZAL V. & BREJŠKOVÁ L. (EDS) 2003: Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. Red List of Threatened Species in the Czech Republic. Vertebrates. *Příroda*, Praha (AOPK ČR), 22: 1-184). Cestu výjimek ze zákona zřejmě sami zpracovatelé dokumentace považují za neřešitelnou, proto se snaží zlehčovat a bagatelizovat fatalitu důsledků provedení prosazovaného stavebního záměru na rostliny a živočichy v ekologicky stabilním systému. Práce s nástroji opatření, doporučení a náprav nebo vytvářením představy státního zájmu či převažujícího veřejného zájmu ukazuje jasně na hlubokou neznalost zpracovatelů dokumentace jak v rovině hodnoceného území a jeho okolí, tak i v rovině biologie konkrétních druhů a jejich populací. V rovině filosofické a veřejného zájmu považujeme záměr za neobhajitelný, zcela nemorální a tedy jednoznačně nepřijatelný.
- 4) Zpracovatel biologického hodnocení Tomáš Kuras uvádí ve vlastních průzkumech a pozorováních na zájmovém území 29 zvláště chráněných druhů živočichů. Existenci dalších zvláště chráněných druhů uváděných např. Českou společností entomologickou (viz text vyjádření ČSE z června 2008) většinou nijak nezpochybňuje ale ani dostatečně nekomentuje.
- 5) Zpracovatel EIA a biologického hodnocení vytváří falešnou představu, že se sledovaný stavební záměr existence zvláště chráněných živočichů nijak nedotkne. Snahu o dehonestaci přítomnosti a významu zvláště chráněných druhů, početnosti jejich populací a míry ovlivnění jedinců a populací považujeme za zcela účelovou a neobjektivní, která veskrze může vyústit ve významné poškození zájmů ochrany přírody a krajiny. V kontextu Prahy a nejbližšího okolí je to skutečnost biologicky zcela nepochopitelná. Navíc nejde jen o prostou ochranu druhů (jedinců, populací), ale i o zákonem deklarovanou ochranu území! Z dokumentace je možné vytušit, že se jedná o první krok devastace území, a že budou následovat další snahy o využití okolních ploch. Touto skutečností („salámová metoda“) by mohlo dojít k ještě větším škodám na životním prostředí a zájmům ochrany přírody a krajiny v největším lesním komplexu v Praze.
- 6) ČSE trvá v případě realizace na vyřízení veškerých výjimek pro všechny v tomto dokumentu uvedené druhy (resp. území) podle dnes platných zákonů. ČSE se zároveň domnívá, že záměr není v žádném případě veřejně prospěšnou stavbou. Veřejně prospěšný je naopak jednoznačně a bezpochyby zájem ochrany přírody a krajiny.

Závěr:

Na základě výše uvedených závažných skutečností **ČSE konstatuje:**

Velké množství pochybení a snížení významnosti přírodovědné cennosti předmětného území Klánovického lesa by způsobilo ve svých důsledcích zničení či trvalé poškození významného a ve střední Evropě jedinečného území a ohrozilo popřípadě zničilo populace velkého množství zvláště chráněných druhů organismů (viz výše). Připomínáme, že ale nejde jen o ochranu přítomných zvláště chráněných druhů a jejich populací, ale především o ochranu území jako celku!

S ohledem na rozsah a důležitost problému předmětné kauzy a v souvislosti se zájmy ochrany přírody si dovoluujeme vyhradit možnost doplňování odborných poznatků.

Konstatujeme, že pro ČSE je jakékoliv omezení zájmů ochrany přírody deklarované stávajícími zákony naprosto nepřijatelné a proto nedoporučujeme uvedený záměr „Výstavby golfového areálu Praha – Klánovice“ v žádné z navrhovaných variant k realizaci.

Žádáme všechny zodpovědné a kauzu řešící orgány o zařazení tohoto odborného stanoviska ČSE v úplném a nezměněném znění do spisových materiálů předmětné kauzy.

V Praze, 24. června 2009

Doc. Dr. Jan Farkač, CSc. a RNDr. Vladimír Novák

řádní členové ČSE pověřeni výborem ČSE jejím zastupováním
v kauze “ „Výstavby golfového areálu Praha – Klánovice“

kontaktní adresy:

Jan Farkač
Fakulta lesnická a dřevařská
Česká zemědělská univerzita
Kamýcká 1176
165 21 Praha 6 – Suchbátka
e-mail: farkac@fld.czu.cz

Vladimír Novák
Oblastní muzeum Praha východ
Masarykovo nám. 97
250 01 Brandýs nad Labem
e-mail: novak@ompv.cz

Na vědomí:

1. Doc. RNDr. Ladislav Miko Ph.D., ministr životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10
2. MŽP, odbor mezinárodní ochrany biodiverzity, Vršovická 65, 100 10 Praha 10
3. MŽP, odbor zvláště chráněných částí přírody, Vršovická 65, 100 10 Praha 10
4. MHMP, odbor ochrany prostředí, Jungmannova 35/29, 111 21 Praha 1
5. Hlavní město Praha, Petr Štěpánek – radní, Mariánské nám. 2/2, 110 00 Praha 1
6. Hlavní město Praha, Martin Langmajer – radní, Mariánské nám. 2/2, 110 00 Praha 1
7. Městská část Praha Klánovice, starosta, U Besedy 300, 190 14 Praha 9 Klánovice
8. ČIŽP, OI Praha, Wolkerova 40, 160 00 Praha 6
9. AOPK ČR, RNDr. František Pojer, ředitel, Nuselská 34, 140 00 Praha 4
10. AOPK ČR, Středisko Praha a Střední Čechy, U Šalamounky 41/769, 158 00 Praha 5
11. Česká společnost ornitologická, Na Bělidle 252/34, 150 00 Praha 5
12. Česká společnost zoologická, Viničná 7, 128 00 Praha 2